

Școala Gimnazială nr. 28 „Dan Barbilian” Constanța

PROIECT DE PROGRAMĂ PENTRU
DISCIPLINA OPȚIONALĂ

„Anotimpuri și culoare”

Clasa a III-a B

Anul școlar 2021 – 2022

Propunător,
Prof. învă. primar, Simion Cristina

Denumire Opțional: Anotimpuri și culoare

Tipul: Opțional transcuroricular

Arii curriculare implicate: Limbă și comunicare, Matematică și științe ale naturii, Arte și Tehnologii

Propunător: Simion Cristina

Școala Gimnazială nr. 28 „Dan Barbilian” Constanța

Clasa a III-a B

Anul școlar: 2021-2022

Notă de prezentare :

Lumea contemporană se caracterizează printr-o evoluție rapidă și imprevizibilă a științei și tehnicii, generând o mișcare vastă de idei, de invenții, de descoperiri, o creștere exponențială a informației și a tehnologiei de vârf, având drept consecință informatizarea societății, restructurarea și reînnoirea unor demersuri transcuroculare. În contextul actual devine necesară consolidarea unui set de valori stabile și coerente, care să determine la toți actorii educației conduite favorabile unui stil de viață sănătos, mental, emoțional, fizic, socio-moral.

În alegerea opționalului este nevoie de un suport cât mai variat, care să conducă la o lecție nu numai de predare – învățare, ci și către un moment în care elevul să simtă bucuria și pasiunea cunoașterii.

Abordarea transdisciplinară, prin integrarea cunoștințelor din diferite domenii, creează posibilitatea formării unei viziuni globale asupra realității înconjurătoare. Elementele primare ale cunoașterii limbii române, ale mediului natural și ale artei prezintă un interes aparte pentru elevi, motivându-i către informare, analiză, creare, reflecție și implicare activă.

Am propus programa de opțional „Anotimpuri și culoare” pentru a fi cât mai aproape de sufletul și mintea copilului. Structurat la nivelul ariilor curriculare *Limbă și comunicare, Matematică și științe ale naturii, Arte și Tehnologii*, opționalul propune inițierea elevilor în cunoașterea mai atentă a fiecărui anotimp, din perspectiva textelor literare și armoniei culorilor. Noutatea și diversitatea textelor aduc în prim plan creații ale unor autori consacrați, alături de legende și compoziții personale. Diversitatea

cerințelor, curiozitatea științifică din lumea plantelor și animalelor, varietatea formelor de enunțare, centrarea pe creativitate în exprimarea lingvistică și plastică, determină ca anotimpurile să prindă culoare sub privirile micilor școlari.

Competențe generale:

1. Inițierea elevilor în cunoașterea specificului fiecărui anotimp, din perspectiva textelor literare și armoniei culorilor;
2. Activizarea și nuanțarea vocabularului elevilor, prin descoperirea unor curiozități din lumea viețuitoarelor.

Competențe specifice și activități de învățare asociate:

Competențe specifice	Activități de învățare
1. Citirea conștientă și cu intonație adecvată a unui text	- Exerciții de citire corectă, fluentă, integrală, selectivă a unui text în versuri sau în proză, respectând ritmul impus de conținut;
2. Identificarea informațiilor esențiale dintr-un text	- Exerciții de selectare a cuvintelor și expresiilor care contribuie la caracterizarea unui anotimp; - Jocuri de identificare a determinanților temporali și spațiali ai acțiunilor; - Recunoașterea personajelor; - Exerciții de împărțire a unui text narativ în fragmente logice; - Exerciții de stabilire a tablourilor dintr-un text epic;
3. Identificarea procedeelor și imaginilor artistice dintr-un text și a semnificațiilor acestora	- Exerciții – joc de recunoaștere a epitetelor, comparațiilor, personificărilor, repetițiilor, ca mijloace artistice; - Jocuri de cuvinte;
4. Redarea conținutului unui text literar	- Exerciții de formulare a titlurilor sugerate de tablourile unei descrieri; - Exerciții de memorare și recitare a unor versuri; - Exerciții de povestire a unui text narativ; - Jocuri de vocabular de tipul careurilor, propozițiilor lacunare sau prin exerciții de utilizare a categoriilor semantice (sinonime, antonime, omonime, familii de cuvinte);
5. Formularea unor noi conținuturi, valorificând textele studiate	- Exerciții de integrare a cuvintelor și expresiilor noi în compoziții proprii;

	- Completarea de rebusuri;
6. Descoperirea schimbărilor survenite în natură, în fiecare anotimp	- Formularea de întrebări asupra diverselor aspecte din natură; - Povestiri despre viața plantelor, animalelor și oamenilor în diverse anotimpuri;
7. Exprimarea opiniilor personale cu privire la relația omului cu mediul înconjurător	- Exerciții de argumentare pro și contra pe o temă dată; - Vizite la Microrezervație, rezervații naturale, parcuri; - Colectarea de informații despre un sistem în cadrul unei excursii, drumeții, plimbări; - Plantarea și îngrijirea plantelor în curtea și grădina școlii;
8. Esențializarea aspectelor din mediul natural, pe baza observațiilor	- Exerciții de completare a calendarului naturii (transformări ale vegetației, comportamentul animalelor, aspecte meteorologice); - Exemplificarea unor comportamente ale viețuitoarelor, în funcție de anotimp; - Exerciții de comparare a fenomenelor care se petrec în diferite anotimpuri; - Consultarea unor reviste, enciclopedii, atlase;
9. Elaborarea unor forme din natură cu ajutorul elementelor de limbaj plastic	- Exerciții de observare sistematică a structurii formelor naturale; - Trasarea unor contururi, desene, picturi; - Confectionarea unor colaje, amprentări, modelaje; - Realizarea unor lucrări artistice inspirate de natură;
10. Valorificarea experienței personale în activitățile plastice	- Exerciții – joc de analiză după criterii practice și estetice; - Exerciții de creare a unor compoziții plastice, valorificând textele literare și tradițiile locale.

Conținuturi:

1. **Popas în natură**
 - a. Anotimpurile
2. **Bogățiile toamnei**
 - a. Rodul viei în septembrie
 - b. De vorbă cu fructele toamnei

- c. Fenomenele naturii
 - d. Călătorind pe aripile păsărilor
 - e. Culorile toamnei
- 3. Iarna și farmecul ei**
- a. Fenomenele naturii albe
 - b. Legenda bradului
 - c. Datini de sărbători
 - d. Peripeții pe derdeluș
 - e. Ocrotirea animalelor
- 4. Primăvara înmiresmată**
- a. Ghiocelul gingaș
 - b. Mărțișorul
 - c. Reînvierea naturii
 - d. Grădina în haină nouă
 - e. Cărăbușul și semenii lui
- 5. Culorile verii**
- a. Farmacia verde
 - b. Peripețiile verii
 - c. Vine vacanța mare!

Sugestii metodologice:

Predarea-învățarea opționalului „*Anotimpuri și culoare*” va fi orientată pe rezolvarea unor sarcini de lucru, utilizându-se preponderent metoda învățării și a formării deprinderilor prin rezolvarea unei game cât mai variate de aplicații practice și punându-se accent pe realizarea cerințelor și a sarcinilor de lucru.

Programa permite o abordare didactică flexibilă, care lasă loc adaptării la particularitățile de vârstă și individuale ale copiilor. Specificul opționalului impune metode didactice interactive, recomandând cu precădere aplicațiile practice individuale, metoda explicației, a demonstrației, a exercițiului etc.

Evaluarea reprezintă o componentă de bază a procesului educațional. Abordarea modernă a evaluării ca activitate de învățare are un impact stimulativ asupra elevului. În acest context, sunt adecvate metode precum: observarea sistematică a comportamentului elevilor urmărind progresul personal, portofoliul individual al elevilor, autoevaluarea, interevaluarea, probe practice prin realizarea unor proiecte care să valorifice achizițiile elevilor și să stimuleze în același timp dezvoltarea de valori și atitudini, în contexte firești, adaptate vârstei, expoziții periodice etc.

Modalități de evaluare:

- **Probe scrise:** teste, fișe de lucru pentru activitatea independentă, fișe de lectură;
- **Probe orale:** jocuri didactice, chestionare, ghicitori, concursuri pe grupe, „Clubul curioșilor”;
- **Probe practice:** aplicații practice (desene, colaje, picturi, amprentări, modelări), machete, proiecte individuale și de grup;
- **Portofoliu tematic:** mape cu produse ale activității (fișe de lucru, fișe de lectură, curiozități ale naturii, ierbar, colecții de obiecte naturale etc.).
- **Expoziții** cu lucrările elevilor.

Bibliografie:

Bocoș, M., Jucan D. (2017). *Teoria și metodologia curriculumului*. Pitești: Editura Paralela 45.

Giurgea, D. (2006). *Ghid metodologic pentru disciplinele opționale*. București: Editura D&G Editur.

*** Ordin pentru aprobarea *Metodologiei privind dezvoltarea curriculumului la decizia școlii*, Nr. 5915/ 02.11.2020

*** Suport de curs CRED (*Curriculum Relevant, Educație Deschisă pentru toți*) – Modulul 1. *Un nou Curriculum național - conceptualizări necesare, 2018 – 2020*.